

prima instanță: Judecătoria Cahul  
judecător: D.Fujenco  
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul  
judecători: G.Vavrin, R.Petrov, E.Dvurecenschii

dosarul nr. 3r-160/17

## DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,  
judecători

Galina Stratulat  
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Roșan împotriva notarului Jîntica Rita cu privire la obligarea eliberării certificatului de moștenitor și a certificatului de calitate de moștenitor,

împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 14 septembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea lui Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut cu privire la repunerea apelului în termen și restituită cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal,

constată:

La 29 august 2012, Roșan Iurie, a depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului public Jîntica Rita cu privire la obligarea eliberării certificatului de moștenitor.

În motivarea acțiunii a indicat că la 22 decembrie 2011, a decedat mătușa sa, Perju Ana, care în timpul vieții, a întocmit un testament scris cu mâna sa, prin care i-a testat toată averea lui.

Mai menționează că, la 10 aprilie 2012 s-a adresat la notar cu declarație de acceptare a succesiunii, însă a primit refuz, iar ca motiv a fost invocat că sunt dubii apărute în legătură cu datele moștenitorului indicate în testament și datele din actul de identitate a reclamantului.

Consideră refuzul notarului neîntemeiat, deoarece testamentul a fost întocmit în una din formele prevăzute de lege, în limba pe care o posedă testatorul.

Solicită reclamantul obligarea eliberării certificatului de moștenitor pe numele său.

La 25 ianuarie 2013 Iurie Roșan prin cerere a solicitat eliberarea

certificatului de calitate de moștenitor.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 12 ianuarie 2016 acțiunea a fost respinsă.

La 01 aprilie 2016 Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul din 12 ianuarie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 13 iunie 2017, Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut a depus cerere de repunere în termen de declarare a apelului, invocând motivul neexpedierii în adresa lor a copiei dispozitivului hotărârii în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 14 septembrie 2017, a fost respinsă cererea lui Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut cu privire la repunerea în termen a apelului și restituită cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 20 septembrie 2017 Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 14 septembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și prin decizie să fie soluționată problema în fond.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o neîntemeiată.

Menționează că, completul primei instanței după finisarea dezbaterilor judiciare nu s-a retras în camera de deliberare și nu a pronunțat dispozitivul hotărârii, ci a amânat pronunțarea acestuia pentru 12 ianuarie 2016. Iar la 12 ianuarie 2016 instanța a pronunțat dispozitivul hotărârii în lipsa părților interesate, în consecință participanții au fost în imposibilitatea de a cere redactarea integrală a hotărârii.

Mai invocă că, copia dispozitivului a fost înmânat avocatului abia la 30 martie 2016, iar la 01 aprilie 2016 a fost depusă cererea de apel, în termenul de 30 de zile prevăzut de lege.

Sușține că hotărârea motivată a primei instanțe a fost trimisă părților peste un an, fapt care a dus la înaintarea cerere de repunere în termen a apelului.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut împotriva încheierii din 14 septembrie 2017, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 12 ianuarie 2016 acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 aprilie 2016 Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 13 iunie 2017 Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut a depus cerere de repunere a apelului în termen.

Curtea de Apel Cahul prin încheierea din 14 septembrie 2017 a respins cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare apelului și a restituit apelul declarat de Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Data limită de depunere a apelului era 13 februarie 2016, însă cererea de apel a fost depusă abia la 01 aprilie 2016, adică peste termenul de 30 zile, prevăzut de art.362 alin.(1) CPC, și fără solicitarea de a fi repus în termen.

Or, solicitarea de repunere în termen a apelului a fost înaintată tocmai la 13 iunie 2017, peste un an și patru luni, fără a fi anexate probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen, dând doar interpretări incorecte prevederilor legale privind termenul de declarare a apelului.

La caz se reține că, în conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, iar în conformitate cu art. 112 alin.

(2) CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 113 alin.(1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Astfel, instanța de recurs reiterează că, termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Actele cauzei atestă că, hotărârea primei instanțe a fost adoptată în lipsa lui Iurie Roșan și a avocatului Alexandru Arnaut, însă acest fapt nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, deoarece în dosar există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței privind citarea legală a participanților la proces pentru ședințele de judecată, apelantul a cunoscut de existența și a avut obligația de a se interesa despre derularea procesului la cererea căruia a fost inițiat și soluția dată de către instanță.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că nu i-a fost comunicat dispozitivul hotărârii contestate, deoarece avocatul acestuia Alexandru Arnaut cunoștea despre data ședinței de judecată din 12 ianuarie 2016, fapt confirmat prin dovada de primire a citației (f.d.167), însă a evitat să depună cerere de apel fără indicarea circumstanțelor de fapt și de drept în termenul de declarare a apelului.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că participanții la proces, conform art. 56 alin. (3) CPC, au obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal a respins cererea lui Iurie Roșan cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit apelul declarat de către Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut ca depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs reține că, soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și asumarea unui rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este

întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427, lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Iurie Roșan, prin intermediul avocatului Alexandru Arnaut.

Se menține încheierea Curții de Apel Cahul din 14 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Roșan împotriva notarului Jîntica Rita cu privire la obligarea eliberării certificatului de moștenitor și a certificatului de calitate de moștenitor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Galina Stratulat

judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală